

RUSKI INWALID

WTOREK.

10 Sierpnia 1820 r.

CZYLI

WIADOMOŚCI WOJENNE.

Treść. Wiadomości Zagraniczne: Niemcy. Angliia. Hiszpaniia. Włochy. Rozmaitości.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

z Wiednia 31 Lipca.

W tę chwilę otrzymano tu wiadomość z Korfu, że między Portą i Ali Baszą Janiny już stanął pokój. Główne warunki takie: że Basza będzie rządcą pierwszych swoich prowincyi z dołączeniem do nich Pargi i Prewazy. Wkłada się jednak na niego obowiązek, nie wtrącania się do rządów zbuntowanych przez się i zawojuowanych prowincyi.

Xiąże *Cariati*, przybył tu w charakterze posła neapolitańskiego, niebyle przyjętym od Cesarza i na powrót musiał wyjechać.

ANGLIIA.

z Londynu, 28 Lipca.

Podczas ostatniej wojny między Anglią i

Ameryką północną wypłynął z Charleston (co w Karolinie) okręt *Patryota* do Nowego Jorku. Między rozmaitemi na nim znajdującymi się passażyerami, była także żona tamecznego gubernatora, Pani *Alston*, córka vice prezesa *Burra*. Gdy przez długi czas niewiedzianno co się stało z tym okrętem, rozumiano, iż musiał zginąć od burzy, lub się zabłąkał i rozbił, a passażyerowie i osada jego utonęły. Dopiero teraz dowiedziano się od dwóch rozbojników osądzonych na śmierć w Nowym Jorku co się z nim stało. Pomienieni rozbojnicy, widząc już śmierć nieuchronną wyznali, że na tym okręcie służyli matkami i zmówiwszy się z sobą pozamykali wszystkich passażyerów do izdebek razem i kapitana okrętu; zabrali wszystkie pieniądze i własność, a mianowicie kosztowne sprzęty Pani *Alston*; później przedziurawiwszy spod okrętu, zatopili go ze wszystkimi passażyerami, a sami na bacie z zabranym ładunkiem do przyległego przybili brzegu.

HISZPANIA.

z Madrytu, 17 Lipca.

Zgromadzenie kortezów niezmiernie jest teraz czynne i co dzień miewa po dwa posiedzenia: z rana i po obiedzie. Posiedzenie 12 b. m. trudniło się nad organizacją sądownictwa mającego się ustanowić (na mocy 52 artykułu konstytucyi) dla rozbiierania rozmaitych między obywatelami sporów. Z tego powodu wniesiono między innem następujące pytanie: »Czy można wybierać osoby duchowne za członków tego sądownictwa?»

Minister skarbu i przychodów czytał szczegółowe zdanie sprawy w swoim wydziale, a najbardziej się zastanawiał gdy szło o summy wyznaczające się dla dworu i rodziny Królewskiej. Czynił uwagę iż wyznaczone na ten przedmiot, są nader małe i niewystarczające, a następnie przekładał zgromadzeniu, aby się zajęło tym przedmiotem, równie iak i ułożeniem nowego planu finansów, mającego się na stałych oprzeć zasadach. Tłumaczył się także, iż pożyczka którą zrobił, wynosząca 40 milionów realów, była nieuchronną; prawo bowiem zaciągania długu samym tylko stanom (*cortés* służy) a nawet i summy z tej pożyczki wpłynione nieprzechodzą jeszcze pięciu milionów; wielu bowiem miało niejaką obawę i niechciało do pomienionej pożyczki należeć, nim stany ją potwierdzą.

Na posiedzeniu 15 b. m. Minister wojny przedstawił zgromadzeniu, że stan terażniejszy wojska nader jest smutny. Cała nasza piechota w Hiszpanii, łącząc w to i milicję składa się z 87 779, a jazda z 6338 żołnierza. Utrzymanie zaś tego wszystkiego kosztuje 352,607,000 realów. Wyspy wschodnio - Indyjskie: Portorico, St. Domingo (?) i Kuba, przyjęły nową organizacją w całej obszerności swojej i teraz zupełną cieszą się spokojnością. Zamieszkania w Nowej Hiszpanii (Meksyku) podobnie ustały, wyłączywszy niektóre tylko niewielkie i nieznaczące miasta i prowincje. Z tem wszystkim pomieniona kraina musi jeszcze przez czas niebawo na stopniu wojennym pozostać. — Od roku 1813 wysłano z Hiszpanii dla uśmierzenia Ameryki południowej 42,117 żołnierza. — Arsenali nasze i zapasy artylerzyjskie tak są wycieńczone, iż ledwie na jeden dzień bitwy mogą wystarczyć.

Minister marynarki także czytał zdanie

sprawy o terażniejszy naszej sile morskiej której stan podobnie iak i lądowej jest nader krytyczny. Wnosił zaprowadzenie na pierwszy raz floty któraby przynajmniej z 20 liniowych okrętów składała się. (Wiadomo że za panowania Karola III było ich przeszło 80, i powszechnie wtenczas flota hiszpańska za najporządniejszą uważana była.)

Kortezy komunikowali rządowi projekt re-kodzielników auszpurgskich, proszących o pozwolenie zaprowadzenia w hiszpanii warstatów, dla wyrabiania rozmaitych bawełnianych materii a mianowicie perkalów białych i kolorowych.

Król ma zamiar udania się w dniu 20 b. m. do wód mineralnych Sacedońskich, w której podróży Minister spraw zagranicznych, kawaler *Perez de Castra* ma mu towarzyszyć.

Słychać także iż Rząd przedsięwznie iak najszybsze środki, celem oczyszczenia prowincyi hiszpańskich od zbójców, którzy je pustoszą.

WŁOCHY.

z Neapolu, 17 Lipca.

Cztery niewielkie twierdze zastaniające Neapol są teraz pod dowództwem Jeneratów Poruczników: *Filangieri*, *Arcobio*, *Ambrosio* i Pułkownika *Pinalverto*.

W stolicy tutejszej panuje teraz zupełna spokojność; życzyć tylko należy aby iak najdłużej trwała. Powiadają, że w niektórych wsiach przyległych miały miejsce zamieszkania bez wszelkich jednakże niepomysłnych skutków.

W Neapolu zupełnie jest zniesiona cenzura, i wprowadzenie wszelkich ksiąg bez wyłączenia jest pozwolone. (To wszystko nie wroży pomysłnych skutków).

Ulica *Toledzka*, najpiękniejsza w mieście już to dla piękności gmachów i ich doskonałej architektury, już równie zład iż jest najludniejszą, wspaniale była oświetloną 6 b. m. w wieczor. Dom nunciusza papieżkiego wabił patrzylieli najbardziej; był bowiem oświetlony z największą okazałością i smakiem najwytworniejszym.

Jenerał *Begani* gorliwy przyjaciel *Murata* i jeden z wygnańców naszych, który dotąd niepowrócił jeszcze do oyczyzny, otrzymał nakoniec rozkaz powrócić do Neapolu i znowu wstąpić do służby w tymże stopniu i z podobną gazą.

ROZMAITOŚCI.

Dziennik.

snu Jasnowiedzącej Pani M. . . we wzglę-
dzie choroby.

W. Małora Zielńskiego.

(Dalszy ciąg.)

28 Kwietnia wieczorem.

Magnetyzowana i uspiona przez W. Lach-
nickiego w przytomności W. Krasńskiego Wa-
leryana i mojej — Zasnęła 55 minut na 7mą.

Lachnicki. (podał Jasnowiedzącej pigułki
z Assafetydy do wachania.)

Jasnowiedz: To mnie nie służy.

Lachnicki. Czy dobrze zrobione?

Jasnowiedz. Dobrze.

Lachnicki. A ekstrakt z szaławii?

Jasnowiedz: (Wstrząsa się na zapach tego
ziela, i rzekła:) Niech zażyje przy mnie. —
(Gdy dwadzieścia kropi odrachował i wy-
pił:)

Jasnowiedz: Teraz to mu skutkować uę-
dzie.

Lachnicki: Na cóż mu to pić każesz?

Jasnowiedz: By go wzmocnić.

Lach. Czy tym lekarstwem każdego osła-
bionego wzmocnić można?

Jasnowiedz: To jemu nuywłaściwsze.

Lach. Możeby Krasniemu Waleryanowi.

Jasnowiedz: Nie potrzebuie — on ma i tak
wiele ognia co go pożera. (e)

Lach. Zwroc twą uwagę raz ieszcze na
bok officera on go zawsze boli. — Jego leczo-
no na zatwardzenie wątroby.

Jasnowiedz: To też źle robili, po co to, oni
go tak karmili merkuryuszem, oni w tego
bożka tak wierzą, a to oszust; — bez potrzeby
palił mu ofiary.

Lach. Jemu także dawali frykeye merku-
ryalne.

Jasnowiedz: Biedny, byliby go zamęczyli,
bądź spokojny, będzie teraz zdrów. — Oyciec,
(Tak zawsze nazywała Boga). — go nie opusci,
niech ma wiarę, ufność. (To wyrzekłszy po-
dniosła się i usiadła na kanapie, a złożyw-
szy naprzód ręce łzami się zalała, w kilka
dopiero minut o tarłszy sobie oczy chustką i
wypiwszy szklankę, wody magnetyzowanej

(e) Odtąd Jasnowiedząca mówiła w swych
snach magnetycznych o nas obydwóch,
później o kilku osobach razem, lecz że
postanowiłem o mey tylko chorobie i iej
wyleczeniu pisać, przeto wypuszczam wszy-
stko, co się mnie nie tyczy.

rzekła) nie bój się o twój bok, rób ciągle
com kazała, potym ci więcej powiem. Tys
dostał ten ból w boku przed trzema laty,
wyjeżdżając z kąpeli zaziębiles się, — humo-
ry zebrały się w tym tu miejscu. (Tu po-
kazała niemyłąc się bynajmniej gdzie ból
naybardziej dokuczał.)

Lach: Coż z tym robić.

Jasnowiedz: Trzeba ich rozpędzić?

Lach: Czymże?

Jasnowiedz: Niech wezmie suchej gorczycy,
z której musztardę robią, potłucze miętko
i napełni drugi materacyk któryby dosięgał
od dołka piersiowego aż do boku prawego,
niech włoży w niego ziarno piżma, wielko-
ści pieprzu, i niech tak nosi, gorczyca będzie
otwierać pory a zapach piżma rozpędzi humo-
ry. — Nogę zawsze okładać. Mile niech iu-
tro z tobą będzie. — Spała godzinę minut 5.

25 Kwietnia zrana.

Magnetyzowana i uspiona przez W. Lach-
nickiego, w przytomności Podpułkownika So-
wńskiego, Doktora Mile, W. Waleryana Kra-
sińskiego i mojej, — zasnęła 55 minut
na 12.

Lach: Podług twego żądania dnia wczor-
ayszego Pan Mile przyszedł, czy chcesz mu
co powiedzieć.

Jasnowiedz: Słuchay Mile, — Będę truć
officera.

Doktor Mile. Czym go chcesz truć?

Jasnowiedz: Cykutą.

Doktor: Z czym mu dasz cykutę i w ia-
kiej ilości?

Jasnowiedz: Samą cykutę, i bardzo — bar-
dzo wiele.

Doktor. Naprzykład.

Jasnowiedz: Trzydzieści pigułek na raz wiel-
kości grochu.

Doktor. Jaktol trzygranowych?

Jasnowiedz: Tak iest, trzy granowych, dwa
ekstrakta, jedną ziela.

Doktor: To bydz nie może, mylić się mu-
sisz (a).

(a) Całą tę rozmowę słuchałem z nuywięk-
szą niespokojnością i mimo zaufania lę-
kać się począłem, co iak gdyby wiedzia-
ła Jasnowiedz: odezwała się temi słowy:
Nie bój się, ty nie skończysz tak, iak
Sokrates. — Od tego czasu w całym trak-
towaniu Sokratesem mnie nazywała.

Jasnowidz: Bydź może, lecz zacznij od iedney, i powiększając codziennie o iedną więcej, trzydziestego dnia południe 3o, znowu zmniejszać będzie po iedney, aż do iedney, czyli ostatniej, tak więc przez dwa miesiące truć się będzie, i nie struie się. — Zapisz mu receptę na te pigułki, iak powiedziałam, a dwa ekstrakta, ieden gran ziela.

Doktor: On bo jeszcze bierze pigułki z assafetidy?

Jasnowidz: To też iak skończy, i trzy dni wypocznie. — Nogę zawsze okładać dodając lodu, to jest, niech kawał lodu leży przez pół godziny w zimnej wodzie, aby coraz zimniejszą brać, nim zacznij lodem samym nogę nacierać.

Lach: Czy szafwilią i dekokt ma jeszcze używać.

Jasnowidz: Ma, i saletrę z wodą, lecz tylko pigułki z assafetidy, bez saletry, bardzo, by go rozpalają.

Lach: Dla czego mu każesz brać cykutę?

Jasnowidz: By nie był barometrem, by nią ból z nóg wypędzić.

Doktor Mile: Któż ci o cykucie powiedział, że mu pomocną będzie, i że taka ilość mu nie zaszkodzi.

Jasnowidz: Moy oyciec!

Doktor: Kiedż ci to powiedział?

Jasnowidz: Ach! cicho. — Po pigułkach z cykutą niech piie co trzeci dzień, i to zaraz szklankę starego wina francuzkiego białego; wypić od razu, by nie wietrzało. — Nie mlecznego nie iść w czasie zażywania cykuty, nie rozpalającego, nie słonego, nie wieprzowiny, nie wędliny, ozorków; — wody marieobadzkie może Sokrates odstąpić komu zdrowemu, wreszcie nie mu nie zaszkodzi, niech piie, póki z mody nie wyjdą. Dobrze robią, że przy wodach dużo chodźć każą, dla zdrowego nie masz nic lepszego, iak ruch ciała. — Spała godzinę, minut 15.

23 Kwietnia z południa.

Magnetyzowana i uśpiona przez W. Lachnickiego w przytomności Podpułkownika Sowińskiego.

skiego, W. Waleryana Krasirskiego i moiej; zasnęła 45 minut na śmą.

Jasnowid. do Lachnickiego — Połóż mi twą rękę na mej głowie. (Po chwili) Sokratesie ty nie masz potrzeby co dzień przychodzić, szczególniej gdy wilgoć; noga chora ciągnie iak gąbka; — iak ciębie już i tak widzieć będę. — Chodź pomału i nie wiele — kropli twych drugi raz jeszcze nie zażyłeś.

Ja sam. Zapomniałem wziąć z sobą, zażyję iak powrócę do domu.

Jasnowidz. J lekarstwa lubią regularność — zażywasz o godzinie siódmej, to już zawsze o siódmej — Cykutowe pigułki iak doydziesz do wysokiej liczby, możesz dzielić na trzy części, lecz raz po raz zażyć, a nie przykrzywaj się zbyt ciepło, po co się przymuszać do potow. — Na co iadłeś pigułki z żywego srebra?

Ja sam. Bo mi doktorowie mówili że będę od nich zdrow.

Jasnowidz. Ha! ha! pomylili się, na ten raz to nic nieszkodzi — Nie bój się, cykuta ie wyprowadzi. — Tamto trucizna i to trucizna, ta tamtę zwycięży — Szafwilię tylko już trzy dni pić będziesz, potem same pigułki z cykuty, i wodę do nogi z lodem, rano także myć się całą wodą zimną, łyżkę amoniaku wleć w nią. (Po chwili milczenia) Sokrates iak widzę nie koniecznie słucha — gorczycey do boku jeszcze nieprzyłożył.

Ja sam. Bo mi jeszcze materacyka niezrobiono.

Jasnowidz: Ja każdemu zostawiam do woli niech robi lub nie. — Dietę proszę bardzo zachowywać.

Ja sam: Czy nie mógłbym pić porteru?

Ja sam: To mixtura, możebys chciał ponczu, piwa angielskiego. Co to za ludzie! — Spała godzinę.

(Dalszy ciąg później)

Kurs Petersburski.

Dukat: hollend: nowy — rubli as: — 11 60. k.
Ditto — Ditto stary — Ditto — 11 — —
Rubel srebrny — — Ditto — 3 70. —

W PETERSBURGU.

w drukarni wojennej Głównego Sztabu JEJEGO CESARSKIEJ MŁCI.